

پروپوزال پروژه میدانی

درس مدیریت فناوری اطلاعات

مدرس: دکتر فتانه تقی‌یاره

ترم پاییز ۱۴۰۲

روند فناوری اطلاعات در ایران و جهان: گذشته، حال و آینده

۱ مقدمه

فناوری اطلاعات (IT) در سال‌های اخیر در حوزه‌های کلان آموزش، سلامت، تجارت و حکمرانی به طور قابل توجهی در حال تحول بوده است. هدف این گزارش بررسی روند تحول این حوزه‌ها در ایران و ۵ کشور دیگر از دید فناوری اطلاعات است. این گزارش علاوه بر تجزیه و تحلیل وضعیت گذشته و فعلی فناوری اطلاعات، پیشرفت‌ها و رشد ۵ فناوری شاخص نظیر 5G، AI، Blockchain، IoT و Big Data را که تاثیر بسزایی در توسعه این حوزه‌های کلان داشته‌اند در کشورهای مختلف مورد مطالعه قرار می‌دهد. هدف از این بررسی‌ها، ارائه‌ی بینشی در ارتباط با جایگاه و وضعیت هر یک از این کشورها در این حوزه‌های کلان و بیان نقاط شکست و موفقیت مسیرهای طی شده توسط آن‌ها در این حوزه‌هاست. در نهایت، پیشنهادهایی به عنوان چشم‌انداز پیش رو برای حرکت به سمت برترین نمونه‌های جهانی هر یک از این حوزه‌ها ارائه خواهد شد. در هنگام بررسی و مطالعه‌ی هر حوزه در ایران و جهان، هر زیرگروه چگونگی تاثیر این ۵ فناوری شاخص در فناوری اطلاعات بر حوزه‌های کلان ذکر شده از گذشته تا به امروز را از دید فرهنگی و دینی (تولید محتوای دیجیتال در رسانه، خط و زبان)، نوآوری (فضای استارت‌آپی و سرمایه‌گذاری بر ایده‌ها، تاثیرگذارترین شرکت‌های فناور)، زیرساخت (فناوری‌های ارتباطی، سخت‌افزاری و نرم‌افزاری فراهم)، دید سیاسی و قانون گذاری (موقعیت استراتژیک هر کشور، تعاملات و روابط با دیگر کشورها، چارچوب‌ها و حمایت‌های دولتی)، دید اقتصادی و صنعتی (جایگاه اقتصادی و تجارت بین‌الملل، بحث درآمدها) در یک چارچوب تحلیلی-مقایسه‌ای ارائه خواهد کرد.

روند انتخاب کشورهای مورد مطالعه:

- ایران، آمریکا و ترکیه (کشورهای ثابت در هر چهار حوزه)
- انتخاب ۲ کشور با بهترین تجربه در هر حوزه به طور دلخواه (با نظر اعضای هر زیرگروه)
- انتخاب ۱ کشور با تجربه‌ای مشابه ایران در هر حوزه به طور دلخواه (با نظر اعضای هر زیرگروه)

در طی این پروژه حوزه‌های اصلی انتخاب شده یعنی آموزش، سلامت، تجارت و حکمرانی از چهار جنبه مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد:

① سیر تحول و تغییرات: به عنوان جنبه‌ی اول در هر یک از حوزه‌ها به بررسی تاریخچه و سیر تغییراتی که در دوره‌های مختلف فناوری اطلاعات، اتفاق افتاده است، می‌پردازیم و بررسی می‌کنیم فناوری اطلاعات در هر زمان چه نقشی در حوزه‌های اصلی مورد بررسی داشته است و چطور توانسته نقش خود را ایفا کند.

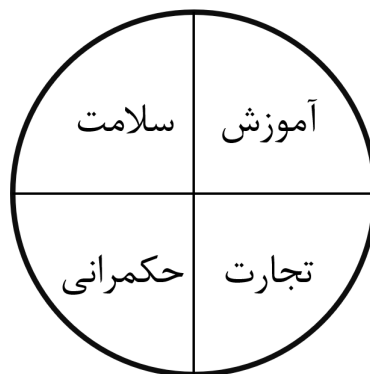
② فناوری: جنبه‌ی دوم مورد بررسی، به صورت جزئی‌تر به فناوری‌های مورد استفاده در حوزه‌های کلان در مقطع کنونی می‌پردازد و به طور دقیق‌تری بررسی می‌کند فناوری‌هایی نظیر 5G، AI، Blockchain، IoT و Big Data در دوره‌ی فعلی چگونه باعث استفاده از فناوری اطلاعات در این حوزه‌ها شده است.

③ نوآوری: به عنوان جنبه‌ی سوم به سراغ بحث نوآوری و ایده‌های استارت‌آپی و جدیدی می‌رویم که مسیر رو به جلوی استفاده از فناوری اطلاعات در حوزه‌های کلان مورد بررسی را شکل می‌دهد و با تحلیل آن‌ها پیشنهاداتی را برای آینده و مسیر رو به جلوی هر یک از حوزه‌های کلان ارائه می‌دهیم.

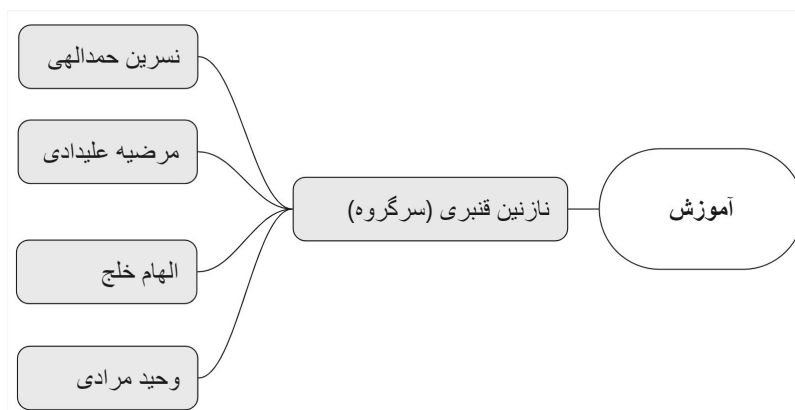
④ مسائل فرهنگی، ملی و مذهبی: به عنوان دیدگاه چهارم نیز در کنار بررسی نقش فناوری اطلاعات در هر یک از حوزه‌های کلان، به بررسی چالش‌ها و موارد مهم مرتبط با مسائل فرهنگی فناوری‌ها و تاثیرات مهم آن‌ها از منظر چالش‌ها و مسائل ملی و مذهبی می‌پردازیم. و آن‌ها را از این دیدگاه نیز مورد ارزیابی قرار می‌دهیم.

برای هر یک از این چهار منظر و دیدگاهی که در حوزه‌های کلان بیان شد، علاوه بر ایران، پنج کشور دیگر نیز مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد و به صورت دقیق‌تر با توجه به جنبه‌های بیان شده، به مقایسه‌ی نقاط قوت و ضعف هر یک از آن‌ها در مقایسه با ایران پرداخته می‌شود. و امید است پس از بررسی این نقاط قوت و ضعف از جوانب و دیدگاه‌های مختلف، بتوان به خوبی جایگاه و عملکرد ایران را در رابطه با فناوری اطلاعات در حوزه‌های کلان مشخص شده، تعیین کرده و استراتژی مناسبی برای پیشبرد بهتر کشور در این حوزه‌ها ارائه کرد.

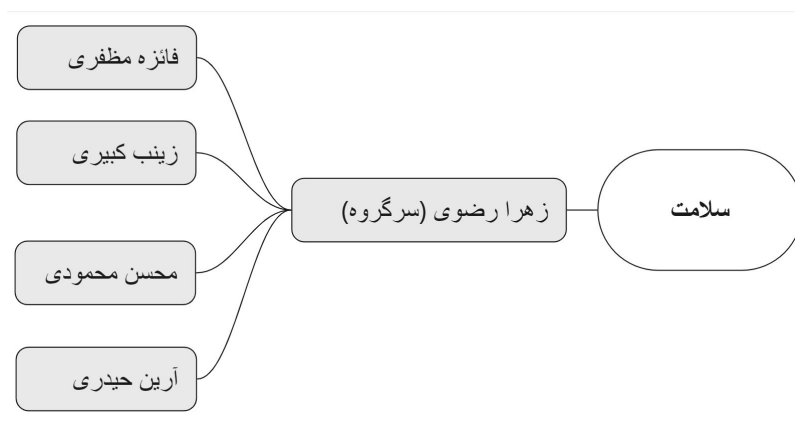
۲ گروه پژوهش

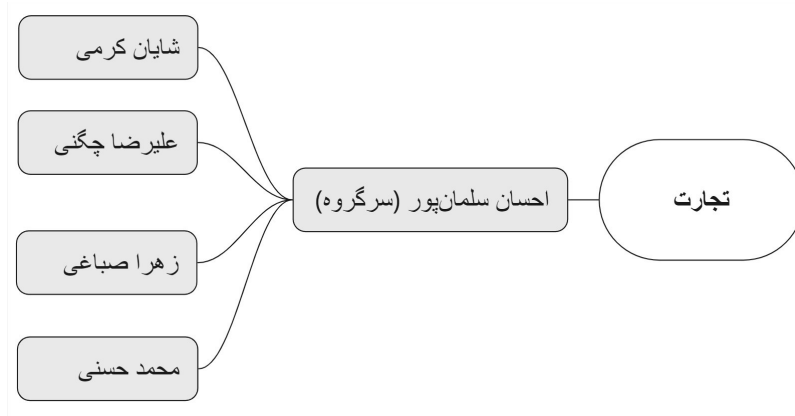
۱.۲ زیرگروه حوزهی آموزش

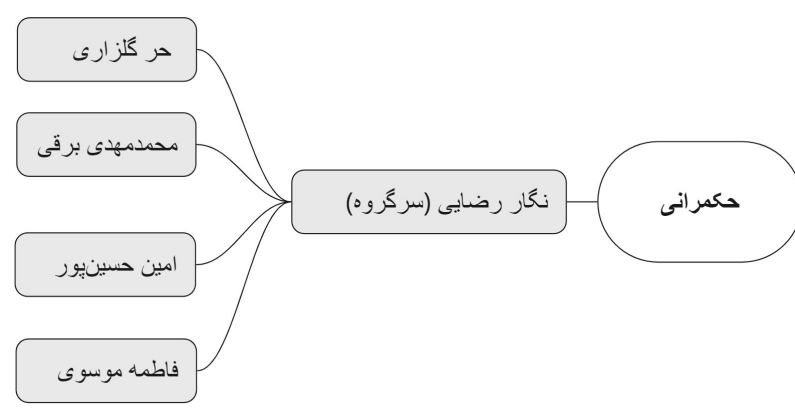
۲.۲ زیرگروه حوزهی سلامت

۳.۲ زیرگروه حوزه‌ی تجارت

۴.۲ زیرگروه حوزه‌ی حکمرانی

مراجع

- [۱] وب سایت وزارت خانه علوم تحقیقات و فناوری
- [۲] کتاب عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- [۳] مرکز پژوهش های مجلس
- [۴] گزارش های پژوهشگاه
- [۵] شبکه دانش بنیان ایران
- [۶] صندوق نوآوری و شکوفایی
- [۷] International Data Corporation (IDC)
- [۸] Gartner
- [۹] Forrester Research
- [۱۰] The Information Technology and Innovation Foundation (ITIF)
- [۱۱] The World Economic Forum (WEF)